Cenzurálta Proháb Iván főhadnagy.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Székesfehérvár, XXVI. évf. 113. 1919. Vasárnap, okt. 5.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-tér 1. Telefon sz. 208.
Felelős szerkesztő: Hajós József.

„Becsülettel a hazáért!"

Ez a jelmondata az uj nemzeti hadseregünknek. Ez a jelmondat diszlik a MOVE jelvényen, mely köralaku fehér email-lap, nemzeti szalaggal átfont zöld babérkoszoru szegéllyel, középén arany betukkel MOVE s e körül e jelmondat: „Becsülettel a hazáért."

Nem kell bizonyitani a mai kritikus, történelmi sorsdöntő napokban azt, hogy megtépett szegény hazánknak jövő boldogulását most kell ugy megalapozni, hogy azt semmifele vörös vihar, semmifele internacionális bitang mozgalom fel ne dúhassa. Ezért kell *védő* a nemzetnek, olyan védő, mely nemcsak fegyverrel — mert hisz az volt a csürhe vörös hadseregnek is — de *szellemmel* is fölényesen áll azért, hogy a *hazáért becsülettel* őrt álljon és ha kell, hát a nemzet keresztény hőseinek öntudatával küzdjön a honvédelemben.

Ezt a szellemet, ezt a hazafias célt szolgálja a MOVE, melyet olvasóink tájékoztatásul röviden ismertetünk, hogy felhivjuk reá áldozatkész érdeklődésüket.

A MOVE a Magyar Országos Védő Egyesület", melynek célja: fejleszteni a nemzeti eszmét az internacionaleval szemben; a *nemzeti hadsereg jóléti intézményeit* pl. a beszerzési csoportot, fogyasztási szövetkezetet megalapitani s erősbbiteni, egyuttal katonáink egészségügyi intézményeit fejleszteni.

Rá kell végre eszmélnünk arra a tudatra, hogy a polgárságnak a jövőben bénsőbb s áldozatosabb érdeklődést kell tanusitaniok a nemzet hadserege iránt. A hadsereg most már nem tekinthető elszigetelt kasztnak, melyet osztrák generálisok vezérelnek. Az uj magyar hadsereg a magyar nemzeté, a nemzet *védőeje*, melyhez tartozni kitüntetés, melyben „becsülettel a hazáért" szolgálni: szent kötelesség. Tudjuk, hogy az uj hadseregünket nagy gonddal állitják össze megbizható elemekből. A nemzeti hadseregünk mai tisztikára és altisztjei olyan egyének, akik éveken át álltak a frontok tüzét, akik néztek ezerszer s hősiesen farkasszemet a halállal, akik kiérdemelték, hogy nemcsak a jelvényükön, hanem a homlokuk köré fonódjék a nemzeti szalaggal diszitett babérkoszoru. Kell, hogy a polgárság megbecsüléssel nézzen a mi hős vereinkre, a nemzeti hadseregre és annak intézményeit, tehát a MOVE-t is tekintse a magáénak, érdeklődjék iránta áldozatkész lelkesedéssel és ne feledje, hogy ha ezt teszi, akkor csak a köteles hálát rója le azok iránt, akik hosszu éveken át nem katonai irodákban pihentek s nem hadszegszállitásokban gseftetek, hanem a Kárpátok havát és a Doberdó szikláit, meg a Piave-hullámait szenvedték végig, mialatt minket védelmeztek.

A MOVE a becsületes polgárságot közelebb akarja vonni a védőhöz. Ezért is a demokrácia alapján áll s tagjai egy nagy családként testvéri szeretettel törekszik egymásnak segitni s apolja a szegényebb egyenest. A MOVE-ban mindenki belépheet, aki belátja azt, hogy Magyarországot csak a nemzeti eszme tarthatja fenn, aki a történelemből tudja, hogy hazánk jövőjének s dicsőséges multjainak legbiztosabb támasza a keresztény nemzeti eszme s az ezen eszméket szolgáló s védelmező hadsereg.

Az uj Magyarországnak nem a bankárok s kupecek rebachszelleme lesz a honvédeője, miként a vörös-hadseregé volt, — hanem a Hunyádiak s Zrinyiek keresztény nemzeti geniusza lesz az országot fenntartó erő. Ez a szellem megszilárditja a nemzeti hadsereget, kifejleszt benne minden modern fegyvernemet és technikai műszaki csapatot. A nemzeti szellem máris oly erőssé tette a hadseregünket, hogy abban feleslegessé vált a — trén.

A MOVE nemzeti szellemét élesztení segitsenek főleg azok a keresztény *magyar nők*, akik az egri nők és Rozgonyi Cicelle hősiességét készek eszményül fogadni. A történelem feljegyezte, hogy a karthagói nők nemcsak ékszereiket, de a hajukat is feláldozták a hadseregnek, hogy a női hajból a hadigépekre feszitő hurokat sodorjanak. Most nem ilyen nagy áldozat kell, hanem csak az, hogy terjesszék a magyar nők azt a szellemet, mely ezer éven át fenntartotta hazánkat és mely egyedül képes uj ezerév alapjául szolgálni.

Hajós.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy több helyen a gázdák és munkaadók azzal tényegetik a besorozott, vagy katonai szolgálatra bevonult munkásait, hogy ledijeiket és munkásaikat, hogy bevonulásuk esetén őket szolgálatukból elbocsátják és ledijeiket kilakoltatják.

Ennélfogva közhirré teszem, miszerint az ilyen ügyek a hadsereg elleni bünczselekménynek fognak minősittetni és azok elkövetői ellen a legkiméletlenebb szigorral, a törvény teljes szigorával fogok eljárni, mivel a nemzeti hadsereg kiépitése jelenleg a főcél és ettől eltekintve is a behivás oly rövid időre szólna, hogy pótlásuk kevés áldozatot követel, melyet mindenki köteles meghozni hazánk ujjáépitéséért.

Székesfehérvár, 1919. szeptember 30-án.

Gróf *Károlyi József* sk.
főispán.

Fejérvármegye derék polgárságához.

Miként nagy vihar után következő napsütésre a természet örömre derül, — ugy örülhettek most Ti is, hogy a rablásra és gyilkosságra épült kommunizmus eltünt, hogy hazátokban nyugalom uralkodik, az élet és vagyonbiztosságtok megszilárdult.

El kell ismernetek, hogy mindent kizárólag a román katonaság fegyelmezettségének és vitézségének köszönhetitik, mert a frontokon leverte a bolseviki hadsereget, amely nélkül hazátok a végpusztulást el nem kerülhette volna.

Elérkezvén már most a pillanat, melyben a rend és fegyelem a magyar csapatoknál is helyre állott, a román királyi 8. vadász ezred, a 7. huszár ezred és a tüzérség átudja helyét ezen megyében a magyar katonaságnak.

Mivel a magyar csapatok is csak hazátok javát kivánják előmozditani, parancsait ép ugy tartoztok teljesiteni, miként a mieinket teljesitettek. Ne hallgassatok azokra, akik ravaszul ismét a bolsevizmus trónját akarják felépiteni, melynek következménye a magyar nemzet biztos elsülyedése lenne.

Legszebb emlékekkel szivünkben távozunk ezen vármegyéből, melyben ugyis mint felszabaditók és mint barátok kellemes napokat töltöttünk Veletek.

Köszönjük szives vendéglátásotokat és [illegible] vori egyetértésben.

Székesfehérvár, 1919. október havában.

Gerőt a alezredes,
a fejérvármegyei különitmény parancsnoka.

Hirdetmény.

Értesitem a város lakosságát, hogy a román katonai csapatokkal szemben fennforgó követelését folyó hó 5-én azaz vasárnap délelőtt a román katonai térparancsnokságnál (Magyar Király szálloda) érvényesitheti.

A követelések a rendőrhatóság által igazolandók.

Szfehérvár, 1919. október 4.

Dr. Zavaros s. k.,
rendőrfőkapitány.

— Lakásadók figyelmébe! A rendőrfőkapitányság felhivja a város lakosságát, hogy az idegeneket kiutasító rendelet folytán a lakásokból távozók után megüresedett lakások felett ne rendelkezenek, hanem az üresedést azonnal jelentsék be Szőgyényi Marich-utca 1. sz. alatti lakáshivatalnál.

Egyes szám ára 40 fillér.

Keresztény csak keresztény lapot olvasson!

A földmivelésügyi miniszter a jövő gazdasági feladatairól.

Mindenki előtt világos, hogy a gazdasági rekonstrukció nagy munkájában a sulypont a mezőgazdaságra helyeződik. A gazdák vállaira nehezedik az ujjáépités s kell, hogy az ő munkájuk, szorgalmuk a rombolásban teljesen elernyedt gazdasági életbe bevigye azt az irányt, amely a gazdatársadalom tisztultabb erkölcsi felfogás által nyer határozott irányt. A gazdasági ujjászervezésben a mezőgazdaság fellenditése elsőrendű feladat. Az ország a reászakadt és még egyre fokozódó terheket csak ugy birja majd elviselni, ha a mezőgazdaság terén a termelést addig a fokig fejleszti, ameddig azt megengedi Magyarország földjének gazdagsága, felhasználva a mezőgazdasági intenzivizálására minden modern eszközt.

Általános érdekkel bir, hogyan képzeli a földmivelésügyi miniszter nehéz feladatát keresztül vinni. Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter a következőkben vázolta programmjának fontosabb részét:

— A gazdasági politika legközelebbi feladata megállapitani, hogy mink van és mink hiányzik. Ebből a célból egy arányos mezőgazdasági statisztikai felvételt tervezek, amelyet azonnal végrehajtok, amint az országhatárokkal tisztában vagyunk. Az igy egybegyülő és feldolgozandó adatokból fogjuk megtudni: hol kell parcellázni, az állatállományt pótolni, hol kell a szakértelem fejlesztéséről gondoskodni, hol szükséges a szövetkezeti szervezet kiépitése, a mezőgazdasági ipar megteremtése és hol szükséges a termelést a belfogyasztás ellátása, vagy a kivitel fejlesztése céljából fokozni, illetőleg uj irányokba terelni.

— Megszervezem a mezőgazdasági érdekképviseletet a gazdatársadalmi szervezetek bevonásával és a szervezet keretében a mezőgazdasági munkások megfelelő képviseletéről is gondoskodni szándékozom, — mert a földmivelésügyi miniszternek elsőrangu kötelessége, hogy a falu munkáselemeinek érdekeit is ugy gondozza, mint a birtokosokét. A munkáselem az a medence, amelyből a felsőbb osztályok megujhodnak, amelyből olyan uj kisgazdaosztályt kell fejleszteni, melynek jóléte a társadalmi béke alapja és a melynek szakértelme, szorgalma és munkakedve biztosithatja elsősorban Magyarország ujjáépitését. A kisgazdaosztály a nemzet gerince. Ez nem közhely, hanem — a legtermészetesebb igazság, amelyet megerősitett és megvilágitott a kommün gyászos korszaka és bukása, a kisgazdák érdeme, hogy a bukás bekövetkezett. Nagybirtok, nagyipar, kereskedelem és tisztviselői kar behódolt vagy a behódolásra rákényszeritették, de a kisgazda osztály állotta a harcot. A sok hőslélek elpusztult az ellenáltásban, de a martirok sora nem ritkult.

A jövő gazdasági politikájának számolni kell azzal a tapasztalattal és még a legelfogultabbaknak is át kell látniok, hogy a felforgató, társadalombontó tanok hullámai csak a kisgazdaosztály körül forogjon. A kisgazdát be kell vonni a társadalmi életbe a gazdakörök és gazdasági egyesületek révén és az érdekképviseleti szervezet utján a politikai életbe, mert bámulatos, hogy a magyarságnak mily csodás kincse fekszik kiaknázatlanul a kisgazdaosztályban.

— A jövő fokozott munkára és tevékenységre késztet, igy minden kincset napfényre kell hoznunk.

Táviratainkból.

A Friedrich kormány most szándékozik részletes programmal a nyilvánosság elé jönni. Friedrich és társai a napokban elkészültek ezen uj programmal, amelyet hozzászolás végett megküldötték több a kormányt támggató politikusnak is. Legközelebbi napokban a keresztény block értekezlete elé viszik és azután nyilvánosságra hozzák. Az uj programm lényegeben nem igen tér el a harmadik Friedrich-kormány megalakulásáról Clemenceauhoz intézett jegyzék tartalmától.

A keresztény szociális keresztény nemzeti és földmüvespárt egységes programm alapján uj pártban fog egyesülni. A liberális block alakitására vonatkozó kisérletek tovább folynak. Lovászy még tárgyal nagyatádi Szabóval.

Szántó volt kommunista Rosenfeld ügyvéd segitségével kieszközölte Eldersch államtitkárnál, hogy a Kalsteinba internált magyar kommunisták különböző kedvezményekben részesüljenek. E jelentés csattanós felelet Renner kancellárnak azon kijelentésére, hogy az osztrák lakosságnak nincs oka nyugtalankodnia, a kormány nem részesiti semmiféle kedvezményben az internált magyarországi bolsevistákat.

A Presse Apponyi Albertnek a laphoz intézett levelét közli, a melyben Apponyi azon budapesti hirt, hogy Magyarországon vezetése alatt royalista párt van alakulóban, a leghatározottabban megcáfolja.

HIREK.

Én hiszek Uram!

Én hiszek Uram, hiszek Tebenned,
A hitem erős, miként a szikla;
Megkorbacsolhat, sujthat szent kezed,
Ingadozni nem fog, nem — a hitem soha.

Sujtoló kezed, hogy felemelted
A gyász gyászt hozott, a bánat bánatot —
Hogy megalázzál, hogy próbára tegyél,
Reámzúditottad az egész poklot.

Forrt, sistergett a pokol lángja,
Hahotázott a pokol fajzatja
A lelkem akarták, oda nem adtam
Én Uram a Te lányod maradtam.

Mert választottad vagyok, mert szeretsz engem
Kemény tusára vitted a lelkem.
A gyötrelem kohójába dobtad,
Ugy formáltad ugy kovácsoltad.

Lelkemnek háza e bünös, sárból való test,
A kintól sirt, kiáltott, reszketett
Hogy megtisztuljon Te ugy akartad
Irgalmas kezekkel gyógyitgattad.

Hogy tudjam, hogy szeretsz, hogy érzem, hogy vagy,
Hogy jóságod s haragod egyenlőképp nagy.
A földre sujtottál s ott nyögtem a porba
Legyen meg az Isten szent akaratja.

TÁRCA.

A haladás utonállói.

A kommün ideje alatt sokszor fültanuja voltam azoknak az erőltetett hangu és frázisu beszédeknek, melyekben a mult emberei [illegible] és fennhangon hirdették, hogy a papok és ismételten csak a papok a nép butitói és a kor haladásának kerékkötői.

Talán nem lenne unalmas, ha visszatekintenénk a multba és felkutatnánk a butitás nyomait; mert ha tényleg butitottak saját maguknak is butáknak kellett lenniök. A tudományok és művészetek világa az, amelyben leghamarabb ráakadunk a butitás nyomaira is arra, hogy mennyiben kötötték meg a kor modern haladásának kerekét. Nézzünk hát körül.

A történelemből tudhatjuk, hogy a középkor elején az egész kulturális világot elözönlötte a barbárság. E nehéz és vészes időkben a tudomány őrei a szerzetesrendek voltak. Ők mentették meg az utókor részére a klasszikusokat és a kódexeket. Kolostoraikban nehéz szellemi és fizikai munkákat végeztek. Lemásolták: Liviust, Caesart, Cicerót, Vergiliust, Properciust, Tibullust és Ovidiust. Művészi rajzaik, csodás inicialéik és kéz irásu betűik mind megannyi igazi remekművek. Hányan pusztultak el a könyvtári por okozta tüdőbaj és egyébb betegségekben.

Fra Mami — egy barát — rajzolta meg 1450-ben az első térképet, mely nélkül sem Columbus Kristóf-nak, sem Vasco de Gamának nem sikerült volna felfedező utja.

II. Szylveszter pápa volt az, aki behozta az arabs számok használatát a mathematikába és közzétette az [illegible] jegyek helyébe. Nem lehetett tudatlan ember, mert behozott rendszerét ma is használjuk — és jó!

A franciskánus Roger Bacon fedezte fel az első távcsövet és mikroskopot — még sem volt a maradiság lovagja — pedig daróc csuhát viselt. 1292-ben halt meg, tehát már akkor is voltak modern papok?

Kopernikusz — a pap — volt az, aki legelsőnek tanitotta azt, hogy a nap áll és a föld forog — sőt mi több 100 évvel őt megelőzőleg ezt már a regensburgi püspök Regiomontanus is tanitotta.

Talán X. Leó, pápaságának idejében a művészet és irodalom azért érte el aranykorát, mert X. Leó, népbutitó pap volt és nem volt hive a tudomanynak? Korában ő volt az, aki különös pártfogója volt a tudósoknak, művészeknek és iróknak. Ő lelkesitette ezeket.

Az első „népiskolát" a szerzetes de la Salle János — a későbbi szent — alapitotta. Ő sem butithatta a népet, mert eszméje ma is fennáll. A gyermek elemi iskolába való járását törvények irják elő. Mennyiben volt tehát sötét ember?

A siket-némák ügyét először a spanyol Petro de Ponce barát karolta föl, utana pedig de l'Epeé pap. Ugyebár különös?

Schwarz Berthold szerzetes a puska port fedezte föl. Akkor még nem gondolta azt, hogy találmányával fognak ölni — eredetileg nem ez volt találmányának hivatása. Mily érdekes az, [illegible] a hangskalákat is egy szerzetes találta fel: Guido d'Arezzo a mestere ennek.

Egy tegernséei bajor barát az üvegfestészetet alapitotta meg. Tehát egy „Haladás utonállója" művész is tudott lenni? Csodálatos!

A jezsuita Cavalieri a polychromiát (több szinü) egy másik jezsuita P. Secchi a spektral analizist (szinkép ellemzés) fedezte fől. Pedig ez utóbbi nélkül vajmi keveset tudnánk a csillagok anyagáról mondani.

A villámháritót voltaképen nem Franklin találta fel elsőnek. Már 1754-ben egy premontrei plébános Divisch Prokop (Kürschner lexikonja szerint) készitette elsőnek a villámháritót.

A poliglott Mezzofanti biboros korának a legnagyobb nyelvmestere volt. Hát ehhez mit szól az ellenfél?

A legnagyobb népbut[illegible] mégis. Mai kardinális lehet[illegible]. Ugyanis ő a XIX sz. legnagyobb paleographusa, aki megfejtette palimpszesztek titkait (pergamen irás). Talán elég nagy szolgálatot tett a tudós világnak?

Ismét pap volt Fluvio Giaja. Az ő büne az, hogy az iránytüt fedezte fel 1300 körül. Mit csináltának a nagy óceánjárók iránytü nélkül?

A ciszterciták csinálták az első tüzifecskendőt.

A párisi kapucinusok pedig egészen a XVII. századig Páris tűzoltói voltak — ugyebár [illegible]

Az első léghajót [illegible] 60 esztendővel Montgolfieri előtt Gusmae Berthold barát fedezte fel 1720. évben és ekkor mutatta be találmányát a portugál udvarnak.

A XIII. században élt Spina Sándor dominikánus, ő fedezte fel a „pápaszemet." — Milyen jó, hogy van most szemüveg — mily Isten áldása ez a szembajosoknak. Ez sem volt tehát akasztani való.

Cassidorius, a nagynevü egyházi iró szerkesztette az első órát: Gerbert, a későbbi Silveszter pápa tökéletesitette e találmányt.

Az első asztro[illegible]iai órát pedig Wallisfort Richárd apát készitette 1316-ban.

A gázlángot a jezsuiták fedezték fel, ezek a sötétségterjesztő emberek. 1794-ben Stomyhorstban (Angliában) alkalmazták először a gázvilágot. A jézustársasági Duan alapitotta meg 1815-ben Prestonban az első gázgyárat. Azt hiszem ők sem voltak a „Haladás kerékkötői." mert még ma is élvezzük találmányuk sokoldalu hasznát.

S végül 1845-ben a pap Pianton volt az, ki föltalálta a biciklit s járt ilyenen legelőször. Ez sem lehetett a haladás utonállója.

Hogy jóságod érezzem felemeltél,
A Boldogság hajójára tettél.
Mindent, miben halandó örömet
talál
Isten Te bőkezü nekem adtál.

Fürdött lelkem a boldogság fényébe,
Volt részem is földi örömökbe
Ott sem feledtelek el jó Atyám,
Hozzád szállt fel hálaadó imám.

Most azért, hogy te bennem lakol,
A lelkembe nyugalom honol.
Mily véges semmiség az öröm, a
bánat —
Csak Te vagy végtelen, nagy, nagy
a Te jóságod.

Theinerné Tegzes Sarolta.

—

A megyéspüspök ma vasárnap délelőtt fél 11-kor a hitközségi mozgalomról beszédet tart a szt. István teremben.

— **Öméltósága a „Jancsi báró"-né megkerült.** Meghozta őt Horváth Géza csendőrfelügyelő. Öméltósága a bárónő a körülményekhez képest jól érzi magát az ügyészség fogházában. Kedves férje, a báró ur jelenleg Bécsben tartózkodik Mariahilferstrasse 12 alatt, de van rá remény, hogy nemsokára viszontlátja kedves nejét — itt az ügyészségen.

— **Megfellebbezett fegyelmi.** Maron István főszámvevő az ellene elrendelt fegyelmit megelőző vizsgálat ellen felebbezést jelentett be a belügyminiszterhez.

— **Kommunista per.** Tóth Pál ácsmester és Bencsik János cipész iperos helybeli lakósok jun. 24-én a honvédlaktanya előtt mint vörös katonák társaikat a tisztek és altisztek ellen uszitották. Dr. Keller Károly államügyész izgatásért vádolta meg őket s a biróság ennek értelmében hozta meg marasztaló ítéletét s Tóth Pált 1 évi, Bencsik Jánost pedig 10 havi börtönbüntetésre itélte.

Ilyen és hasonló bűnök terhelik papjaink és azok elődeiknek lelkét. Talán keveseli a „világ" ezt a sok és [illegible] munkát, amelyekkel papjaink kellemessé teszik a haladatlan utókor — társadalmi itéletét és berendezését. Mindezért a nemes munkáért nem tudtak az irigység férgei mást rákenni, mint „A papok az emberiség művelődésének vámpirjai, a tudományok és művészetek kerékkötői, a haladas utonállói, a sötétség és maradiság lovagjai, a nép butitói."

Kérdem már most, miért nem fedezték fel mindezt azok, a kik magukat a művészet és tudományok vezéreinek és a nép felvilágositóinak nevezik magukat. Hol maradtak oly sok századokon át az okosok? Más is felfedezhette volna mindezeket, az igaz, de az a furcsaság, hogy a hosszu évszázadokon át ilyesmire nem gondoltak és nem volt ráérő idejük. Inkább arra gondoltak, miként lehet pártoskodást, egyenetlenkedést és testvérharcot előidézni, a virágzó békét és nyugalmat feldulni.

Mindezekből megallapithatjuk, hogy a papság ősidőktől fogva hivatásán kivül a tudománynak és a művészetnek mindenkor a legnagyobb és legerősebb támasza volt. A kor haladását pedig legjobb tehetsége szerint támogatta sőt maga is előbbre vitte.

Maczejka Mátyás Ferenc.

— **Dr. Molnár József** városi tb. tisztifőorvos tragikus véget ért Budapesten. Nem régen sulyos idegbajjal Budapestre szállitották Városmajori szanatoriumba. Állapota folyton sulyosbodott, okt. 1-én délután pedig egy őrizetlen pillanatban a szanatorium parkjának egyik fájára felakasztotta magát s mire észrevették már kiszenvedett. Dr. Molnár József több mint 20 évig állott a város szolgálatában, a szegényeket mindig támogatta s most is végrendeletében nem feletkezett meg róluk 1000 koronát hagyott a város szegényeinek vallás felekezetre való tekintet nélkül, 5000 koronát pedig egy csendőr altiszt gyermekének a segitésére, melynek kamatait évenként karácsonykor kap meg. Temetése Székesfehérvárott fog megtörténni, hazaszállitására már megtörténtek az intézkedések.

— **Furfangos becsapást** akadályozott meg tegnap a rendőrség. Varga István Alsókirálysor 2. sz. alatti vendéglősnél megjelent Bahil János kápolnásnyéki kisgazda, s 17 darab hizott sertést ajánlott megvételre, előlegül pedig 1000 koronát kért. Varga Istvánnak gyanusnak tünt fel Bahil Ján s kiléte felől a rendőrségnél érdeklődött, mialatt szóval a vendéglőben tartották. A rendőrségen szélhámosságáról már ismerték Bahilt s elcsipték.

— **Főispánunk mai hirdetményére** külön is felhivjuk a gazdák és munkaadók figyelmét.

— **A nagy tisztogatásban** jó példát mutat a székesfehévári ügyvédi kamara. Amig másféle a purifikálási kivánságtól hangosak a berkek, addig az ügyvédi kamara a tettek mezejére lép és a komminista rendszer támogatóit a maga itélőszéke ele citálja. A folyó hó 3-án tartott választmányi ülésén terjesztette elő inditványát azon bizottság, amelyet a választmány az ügyvédeknek a proletárdiktatura alatt tanusitott viselkedésének megvizsgálása végett küldött ki. A bizottság javaslatára a választmány dr. Katona Nándor, dr. [illegible] székesfehérvári és dr. Klein Jenő móri ügyvédeket a kommunizmus alatt tanusitott viselkedésük miatt az ügyvédi gyakorlattól felfüggesztette, azonkivül két ügyvéd ellen a fegyelmi eljárás megindtását rendelte el. Minthogy a bizottság nem az összes kamarai tagokra vonatkozólag tett javaslatot, ugy látszik a kamara választmány nem szóval, de tettel akarja bebizonyitani, hogy azoknak, akik a haza, a vallás erkölcsi felfogás ellen vétheztek, bünhődniök kell. Ezen példát jó lesz másoknak is követni, nehogy a kommunista urak egyenlőre csak a markukba nevessenek, a helytállók pedig a multban történtek feletti napirendre térésért megnehezteljenek. Mert akkor ujból baj talál lenni.

— **Meghivó.** A ciszterci rend székesfehérvári főgimnáziumában 1919. okt. 5-én délelőtt 21 órakor ünnepély lesz a következő műsorral; 1. Bedő-Borosai: Az esthajangok. Karének. 2. Opera egyveleg. Zenekar. 3. Az igazdató megismerteti az iskola törvényeit. 4. Rákosi-Szabados: Mária-ének. Karének zenekisérettel. 5. Gaudeamus igitur.

— **Meghivás a kath. egyházközség szervezési gyülésére.** A székesfehérvári kath. egyházközség f hó 5 én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja a szt. István teremben a megyés püspök elnöklésével alakuló közgyülését, melynek tárgyai lesznek: 1. A megalakulás kimondása. 2 Az egyházközség szervezeti szabályainak tárgyalása s megállapitása. 3. Az egyházközség ideiglenes képviselő testület tagjainak megválasztása. E közgyülésre a szervező bizottságnak mindazon 24. életévüket betöltött széfesfehérvári kath. hiveket tisztelettel meghivja, kik az egyházközségi tagságra jelentkeztek s a körözött jelentkezési iveket aláirták. Dr. *Klaucz* György, a szervező bizottság elnöke.

— **Uj katonai rangjelzés.** A hadügyminiszter — mint ismeretes elrendelte, hogy a nemzeti hadsereg egyenruhájára és rangjelzésére nézve a szegedi kormány hadseregében behozott ujitások az irányadók. A nagy anyaghiányra való tekintettel az átalakitást nem lehet máról holnapra végrehajtani, de lassanklnt mind többen lesznek azok, akik a rangjelzéseket viselek. Nem lesz érdektelen tehát, ha a már megindult átalakulásról is egyet-mást elmondunk. — A sokféle gallérsávok, parolik eltünnek, egységes lesz az egyes fegyvernemeknél. A gyalogságé sötétzöld, a lovasságé világoskék, a tüzérségé piros, a repülőké fehér, a szekerészeké (train) sárga. Az alakjuk is megváltozik, nem négyszögű lesz, hanem hátrafelé háromszögalaku csucsban végződik és ha egészet vékony zsinórzat veszi körül. A zsinórzat a közkatnoáknál a ruha szinének megfelelő egyszerü körülfutó zsinór, a háromszögü csucsoknál kis körökkel. Az összekapcsolás oldalán nincs zsinór. Az altiszteknél — őrvezető, tizedes, szakaszvezető — ugyanilyen a zsinórzat s megmárad a csont vagy kaucsuk csillag. A magasabb altiszti fokozatnál még nagyobb a változás. A körülfutó zsinór alakja olyan, mint az altiszti, de ezüstöt szinü. A sárga és ezüst sáv eltünik, helyette az őrmesternek egy, a törzsőrmesternek kettő, tiszthelyettesnek három ezüst csillaga van. — Az [illegible] jelzés aranyzsinórzatu, mint a többi tiszti jelzés, egy ezüst csillaggal. A tiszti rendfokozat jelzésére megmárad az uj parolin, de arany lesz a csillag mindenütt. A körülfutó zsinór is arany, a háromszög alak alapjánál egyszerü kis körrel, köztük egy hátrafelé nyuló nagyobb elipszis alakkal. A törzstiszteké ugyanilyen. A parolit arany sáv takarja el s csak a háromszögü végződés marad szabadon. A csillag mindenütt ezüst.

— **Rózsafüzér—társulat.** A sz. Ferencrendiek templomában október első vasárnapján a Rózsafüzértársulat főünnepén d. e. 8 órakor ünnepélyes sz. mise, este fél 6 órakor titok osztás; 6 órakor sz. beszéd, szentséggel körmenet és litánia lesz.

— **Értesités** Az aradi vértanuk emlékére az Istentisztelet f. hó 6-án hétfőn d. e. 9. órakor lesz a székesegyházban. — A felsővárosi plebánia templomban pedig 8 órakor.

— **Jótékonyság.** Boldogult özv. Kohn Adolfné halála emlékére Pap Artur a jótékony nőegylet céljaira 100 K-át adott. — Deutsch Oszkár koszorumegváltás cimén 15 K-át adott hasonló cimen.

Aki eredményesen akar hirdetni, az lapunkban hirdet, mert Székesfehérvárott és megyénkben a legelterjedettebb lap a „Fejérmegyei Napló."

— **Zsirt fog a hatóság kiosztani a palotavárosiak részére:** hétfőn délután, kedden és szerdán.

— **A Keresztény Nemzeti Párt** helyiséget változtatott. Pártirodáját a Fekete Sas szállóból a Ferenc József tér (Megyeháztér) 9. szám I. emelerére helyezte át. Tudatja a pártvezetőség, hogy kiknek taggyüjtő iv van birtokukban, azokat az uj párthelziségben a hivatalos órák alatt de. 10—12 és du. 5—7 között leádhatják.

— **Bizalom nyilvánitás.** A székesfehérvári ügyvédi kamara választmánya folyó hó 3-án tartott ülésében foglalkozott azon inzultussal, amellyel Varga Elemér városi főmérnök dr. Vermes Mihályt illette, aki a kamara ügyésze. A választmány határozatában elitéli azt a botrányt okozó inzultult, amellyel dr. Vermes megtámadva lett. Bizalmának kifejezése mellett kijelenti, hogy ily megtámadtatás nem érintheti azon megbecsülést, amelyet a kamara ügyésze iránt a multban érzett. Ezen határozat méltóan illeszkedik bele azon közfelfogásba, amelyet az inzultus hire a közönségben felkeltett.

— **A székesfehérvári Egyesült Kisgazda és Földmivespárt** aláirási ivei egyelőre az alábbi helyeken vannak elhelyezve: Boda János, Berregi György, Fister János, Rakos Mihály, Osztotics István, Molnár Ignác Zámoly utcai, Radics József, Pintér József, Bucsi János, Lits Ferenc, Fister István Öreg utcai, Kálmán István Vendel utcai, Tőke István Királykut utcai, Almássy István, Farkas János, ifj. Tőke József, Szatmári József, Almássy József Malom utcai, Lencsés Ferenc Sár utcai, Verger István Felsőkirálysor, Mayer János Alsókirálysor, Remsei Imre, Kálmán Imre, Nagy János Kertalja utcai, P. Nagy Antal Kecskeméti, Bodai János Olaj utcai, Csikós Mihály Rác utcai, Sz. Horváth György [illegible], [illegible] József Szeder utcai, Szabó József Jancsár utcai, Mészáros Ferenc, Kovács István, Király János Széchenyi utcai, Léhner Ferenc Homoksor utcai lakosoknál. Fenntlek az aláirási iveket vasárnap délelőtt átvehetik.

— **Vigyázzunk!** Egy vevő bement egy zsidó kereskedőhez gyemekcipőt vásárolni, melynek ára a kirakat szerint 185 korona: A vevő alkudni akart, de a kereskedő azt mondta, ha aranyban fizeti, ugy a 32-es cipőt 30 koronáért adja. Már pedig a miniszter maga mondta, hogy valutánk rosszul áll és 1 dollár 80 koronával fizetendő. Eszerint 185 papir korona kitesz 2¼ dollárt, ami körülbelül 13 arany korona. A vevő tehát ha a 32-es cipőért 30 koronát adott volna, ugy a cipőt a valuta szerint 440 koroná[illegible] fizetett volna. És ezt merik reális üz[illegible]nek nevezni. S hány embert csapnak igy be! Székesfehérvár, 1919. október 4. *Zettner* Sebő kanonok.

— **Adomány.** Gross Aladár a magyar nemzeti hadsereg felszerelésére 200 koronát adományozott. Hasonló célra szánt adományokat a főispáni hivatal veszi át.

— **A Szent Imre kollégium** céljaira adakoztak: G. K. 50, Bátky Endréné 100, Koltay Lajos 30, dr. N. 100, K. M. 50. Herbszt József 40, özv. Gulyás Istvánné 10, Erdősi Imre 10, Szabó Mihály 25, Szabó Mihály 25, dr. Keresztes Mária 50, Keresztes Zsigmond 50 koronát.

— **Zongora és énekoktatást** vállal Kneifel Irma Rákóczy-u. 19.

— **Dr. Keresztes Mária** a Korányi klinika volt orvosa, belgyógyász és gyermekorvos rendelését Megyeház-u. 1. sz. alatt megkezdte.

— **Elveszett.** Csütörtökön este a Kigyó-, József és Deák Ferenc-utcák vonalán egy lapos fekete női bőrtáska ezüst veretű, S. I. jelzéssel, pénztartalommal és kulcsokkal. A becsületes megtaláló kéretik a kiadóhivatalban leadni, ahol illő jutalomban részesül.

Mozi.

Az eszményi feleség cimen egy rendkivül erdekes és nagyhatásu föuri drámát mutat be hetfőn és kedden Therese Orla főszereplésével az Apolló-szinház. A pénteken bemutatott „Összeesküvők" c. Star-filmet, mely Mária Terézia korában játszódik le, osztatlan tetszéssel fogadta a közönség. A gyönyörü es minden tekintetben művészi filmalkotás, szombaton és vasárnap is műsoron marad.

Hirdetmény.

A városi adóügyi számvevőség felhivja az ebtulajdonosokat, hogy a tulajdonukban levő ebek után kiadott és a város tanácsa által 8224/1919. szám alatt jóváhagyott és beszedni rendelt 1919. évi ebadót folyó év október havában fizessék be a város pénztárába.

Az ezen idő letelte után be nem fizetett adók közigazgatási uton behajtandók. Ha pedig az adó behajtható nem lenne, az ebet az ebtartási szabályrendelet 16. §-a értelmében ki kell irtani.

Szfehérvár, 1919. szept. 30.

A városi adószámvevőség.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrkapitányától.

Hirdetmény.

Só árusitás.

Felhivjuk a közönség figyelmét, hogy az október havi só-jegyek az alább következő üzletekben kerülnek beváltásra, még pedig személyenkint 25 dkg-ként. A só ára kilogrammonkint 3 korona és 60 fillér.

Bruszt Lipót Sár u., Brunner József Salétrom u., Blum Mihály Lövölde u., Bruszt Katalin Deák Ferenc-u., Bernáth J. Tolnai u., Deutsch Adolfné Halász u., Endrődi Betti Salétrom u., Fischbien Jenő Berényi ut, Füsi János Palotai u., Frommer Ernő Sarló u., Fehér Ödön K. Budai ut, Fleischmann Géza Deák Ferenc u., Fábián Ferenc Nádor u., Flits Pál utóda Nádor u., Gaál Simon Szent Imre u., Gebauer Testvérek Kossuth-utca, Galler Magdolna Gőzmalom utca, Heumann József Széchenyi utca Haden Antal Lövölde u., Hollender Ignác Budai ut, Kertész Mór Széchenyi u., Kádár István Csóri ut, Krausz Adolf Fiai Palotai u., Klein Mór Berény ut, Klein Manó Öreg u., Schwartz A., Kolin Vilmos Lövölde u., Lichtneckert István, Löwy Betti Sár u., Löwynger A. Malom utca, Martin Soma Malom utca, Markusz Dezső Deák Ferenc utca, Markbreiter utóda Horváth István utca, Mayer Aéla Zámoly u., Menyász József Ősz utca, Miklós N. Gyümölcs u., Neu Dávid Öreg u., Premmer J. Öreg u., Schwartz József; Szabó J. Jancsár u. Renner J. Salétrom u., Rósenberg Jakab Fazekas utca, Sipos E. Tolnai-utca, Sándorovits Rác u., Singer Ignác Öreg u., Steiner L. utóda Forgó u., Stern Ignác, Szikszó János Almássy telep, Schwatz Markusz Haltér Schönheim Fanny Budai ut, Tujner János K., Budai ut, Virányi Árthus Deák Ferenc u., Weisz Kecskemét, Vermes Jenő Reseta u, Közérdek fogy. szövetkezet, Helyörségi beszerzési csoport, Tisztviselők fogyasztási szövetkezete, Városi bolt.

Székesfehérvár, 1919. okt. 3.

Közélelmezési hivatal.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrkapitányától.

5957/1919. fk. sz.

Hirdetmény.

A magyar hadügyminiszter rendeletéből kifolyólag felhivom a városunk területén munkában, kórházban vagy más helyen tartózkodó összes volt olasz, orosz, román, szerb, montenegró, csehszlovák, Jugoszláv stb. hadifoglyokat, hogy ezen hirdetménynek az ujságban való közzététele után 3 napon belül összes biztokukban levő okmányaikkal Ambach Géza rendőrbiztosnál (Bognár-utca 3. I. em. 8. sz.) saját érdekükben okvetlen jelentkezzenek.

A jelzett volt hadifoglyok munkaadóit felhivom, hogy hadifoglyaikat annyival is inkább utasitsák jelentkezésre, mert ellenkező esetben ellenük szigoru megtorló lépéseket fogok alkalmazni.

Szfehérvár, 1919. okt. 3.

Dr. Zavaros S. k.,
rendőrőkapitány.

Apolló-szinház.

Hétfőn és kedden,
október hó 6 és 7-én:
Nagyhatásu filmattrakció:
Az eszményi feleség
Föuri dráma 4 felv.
Főszereplő:
THERESE ORLA.
Kiegészitő műsor.
Előadások 7 és fél 9 órakor.
Rendes helyárak.

MEGJELENTEK
a Központi Sajtóvállalat R. T. LAPJAI!!!

Az „Uj Nemzedék" a „Nemzeti Ujság" kaphatók a következő elárusitó helyeken Vadász-trafik Budai ut. Termegi trafik Vörösmarty tér. Rokkant trafik Nádor utca. Palánszky trafik Várkörut. Vasuti pályaudvar, azonkivül Szilvágyi és Kamenitzky ujságelárusitóknál a püspöki palota sarkán, továbbá: a „Testvér Ujság" rikkancsainál.

Uránia-szinház.

Hétfőn és kedden,
október hó 6 és 7 én
Aruház titnya
Filmregény 4 felv.
Főszereplő:
LEONTINE KÜHNBERG.
Kiegészitő műsor.
Előadás fel 7 és fél 9 órakor.
Rendes helyárak.

Értesités

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet megnyitottam. Raktáron tartok rövid, kötött, szövött és háztartási cikkeket.

Férfi és női harisnyák,
komót cipők Parfümök illatt szappan, fog krémek legjobb minőség és legolcsóbb árban. Zseb-tükör, képes lap, levélpapir. Notes nagybanni eladás. A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve

Tisztelettel **Körössy Imre,**
Palotai- és Halász utca sarok.
(Piac közelében.)

Értesités

Értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy

szobafestő- és mázoló műhelyünket
megnyitottuk.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat jutányos árakon. Szives pártolást kérünk

Varga és Dubicsánacz
Tobak-utca 10. sz.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

345/m. 1919. szám.

Magyar Karbatalmi Erők Villamos és Fényszórók

Intézete, Székesfehérvár.

Fogházak, fegyházak, stb. éjjeli őrzéséhez jól bevált, erős fényhatásu lámpákat kölcsönbe ad. Hatóságokat, karhatalmi parancsnokságokat világító eszközökkel ellát. Elvállal mindenféle mezőgazdasági gépjavitást. Benzinmotorokat, dynamókat, villamos berendezési tárgyakat javit. Cséplési munkálatokhoz és helyszinen végzendő javitásokhoz szakmunkásokat rendelkezésre bocsájt.

Felvilágositást **a műszaki iroda ad.**

Telefon: Székesfehérvár 72.

NŐI KALAP

készitését és alakitását elvállal legjutányosabb árban
KÉRI KATA
divatárusnő, Palotai-u. 12.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mindenes főzőleányok kerestetnek. Szépen kézimunkázó fiatal leány vállalkozik Richelieu-mintákra es tarka Hímzésre ha anyaget kap hozzá. Intelligens idősebb, németül is beszélő uriné zongoraórák adására, esetleg háztetőtisztaságra vállalkozik. Gyakorlott géprónó — otthonra, saját gépével — munkát vállal. Munkáert a munkaadóhoz megy. Német kisasszony kerestetik gyermekek melle. Intelligensebb nő ellást vállal, esetleg gyermekek melle. — Keresztény Nők Szövetsége hivatalos órák pénteken délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig a Szeminárium épületében.

Olaj-utca 58. számu ház szabadkézből eladó. Tudakozódni Széchenyi-utca 9. szám alatt lakott. 8—7

Egy tagban levő 700 holdas vasutállomás közvetlen közelében Székesfehérvárhoz szomszédos prima földbirtok, csupa szánto, elegendő gazdasági épületekkel, iskolázzal és parkkal haszonbérbe kiadó. Bővebben Széhegyi Károly Székesfehérvár, Kossuth-utca 20. 2—2

Karpitos munkákat, valamint angol es bőrbutorok felújoigozasat szolid és megbizható kivitelben késziti: Turner Imre karpitos és disztő Szent István-u. 9. sz. 5—5

Pusztai gazdatiszti házhoz egy jobb szakacsné kerestdtik nov. 1-re, ki főzést és tejkezelést vállal. Cim a kiadóban. 3—1

Egy fejőskecske eladó. Öreg-utca 18. 3—1

Ügyes kezilanyok es tanulólanyok felvétetnek. Varga István, Jókai-utca 20. 2—1

Modern hálószobabutor ágyak és virágállványok eladók. Sütő-utca 8. 2—1

Mustot, óbort veszek, kisebbi nagyobb mennyiségben. Gáz-u. 12

Női boxcipők kaphatók sajátkészitmény, papiárakban. Harza István, Öreg-u. 2.

Egy hálószoba eladó. Budai-ut 11. asztalos műhely.

Szép Szécsi fajalmak kaphatók Fitkám Ferenc szemes, Teréskőnél. Nádor-utca.

Uj spanlicó-tetra, vasalva, 5 méter magas eladó. Megyeház u. 2.

Sörpince-u. 28. szam alatt sárga csöves kukorica eladó.

Elveszett pénteken egy hatszögletü ezüst medailon, Nádor-utcától a Sütő-utcáig. Megtalálóját kérjük szerkesztőségünkbe behozni illő jutalomban részesül.

Ügyes varrólány felsőruhavaráshyz jobb fizetéssel felvétetik. Haltér 21. Márkuszné.

Városi járványkórházba férfiápoló felvétetik. Malom-u. 4. 2—2

Kovácsmester ajánlkozik urodalomba, esetleg falura kovácsnak. Cim a kiadóban. 2—2

Egy pár tőszerszám teljesen jó eladó. Cim a kiadóban. 2—2

Női sevró bőr, bársony és lásztin fél cipők állandóan kaphatók napi árért. Csurgai Horváth Ferenc cipész. Temető-sor. (Kálvária-sor.)

Folkert Testvérek sütőde és cukrászdájában egy jóházból való boltileány felvétetik. 3—3

Egy föld (kukorica) tengeri lábán eladó. Tudakozódni Felsőkirály-sor 27. Pinke Józsefnél. 2—2

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.